

ISPIT IZ ORGANSKE HEMIJE ZA STUDENTE FIZIČKE HEMIJE

Predmetni nastavnik: Dr M. D. Ivanović, docent

IME I PREZIME (OBAVEZNO ŠTAMPANIM SLOVIMA)

BROJ INDEKSA

(UKOLIKO SE STRANICE ZADATKA RAZDVOJE, OBAVEZNO SE POTPISATI NA SVAKOJ STRANI)

NAPOMENE:

- ZA PISANJE ELEMENTA U NEPOSTOJEĆIM KOVALENNTNIM STANJIMA I TO: H>1, C>4, N⁽⁰⁾>3, N⁽⁺¹⁾>4, O⁽⁰⁾>2, O⁽⁺¹⁾>3 **BEZUSLOVNO SLEDI**

NEGATIVNA OCENA NA ISPITU.

- ODGOVORI SE MOGU PISATI I NA PRAZNIM STRANAMA (POLEĐINI) ZADATKA
  - KONCEPT **NE PISATI** NA ZADATKU (KORISTITI PRAZNE PAPIRE)
  - ISPITNE ZADATKE ISKLJUČIVO POPUNJAVAĆI HEMIJSKOM OLOVKOM.
  - POPUNJAVAĆI OBICNOM OLOVKOM, NAKNADNO BRISANJE I PISANJE HEMIJSKOM OLOVKOM NIJE DOZVOLJENO.

ODGOVORI SE NEĆE BODOVATI U SLEDEĆIM SLUČAJEVIMA:

1. AKO SU PISANI OBIČNOM OLOVKOM A NE HEMIJSKOM.
  2. AKO SU ODGOVORI BRISANI VIŠE PUTA.
  3. AKO SU STRUKTURE (SIMPOLI I VEZE) I TEKST NAPISANI NEJASNO.

ISPIT JE BODOVAN SA UKUPNO **248** POENA (100%).

OCENJIVANJE: PREKO 90% - 10; 80-89% - 9; 70- 79% - 8; 60-69% - 7; 50-59% - 6; 49% I NIŽE - 5

-NA POZITIVNU OCENU (6 I VIŠE) STUDENT DOBIJA JEDNU OCENU VIŠE (+10%), UKOLIKO IMA DOVOLJAN BROJ BODOVA NA VEŽBAMA. NEMA NEGATIVNIH BODOVA.

-STUDENT KOJI NIJE ZADOVOLJAN POZITIVNOM OCENOM, ISPIT MOŽE POLAGATI PONOVO, BEZ PONIŠTAVANJA ISPITA.

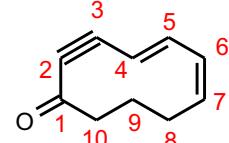
UKOLIKO U NAREDNIM POKUŠAJIMA DOBIJE NIŽU ILI NEGATIVNU OCENU, PRETHODNA OCENA OSTAJE DA VAŽI. OCENA SE MORA UPISATI DO KRAJA TEKUĆE ŠKOLSKE GODINE.

REŠENJE

30. 08 2016.

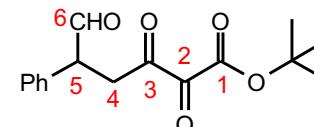
1. Prikazane su strukture jedinjenja 1 - 8. Ispod svake strukture napisati tačno hemijsko ime datog jedinjenja, **isključivo štampanim slovima**. Na svakoj strukturoj formuli obavezno obeležiti brojevima redosled numeracije.

1.

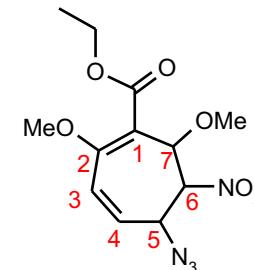
ciklodeka-4,6-di-en-2-in-1-on

2.

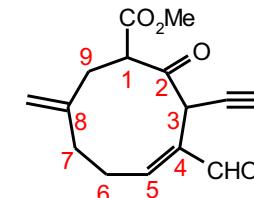
terc-butil 2,3,6-tri-oxo-
5-fenil-heksan-oat

3.

etill 5-azido-2,7-dimetoksi-
6-nitro-ciklohept-1,3-
di-en-karboksilat

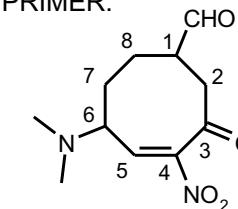
4.

metil 3-ethinil-4-formil-8-metiliden-
2-okso-ciklonon-4-en-karboksilat

2p svaki, 16 p ukupno

PRIMER:

6-(N,N-DIMETILAMINO)-
4-NITRO-3-OKSO-
CIKLO-OKT-4-EN-1-
KARBALDEHID

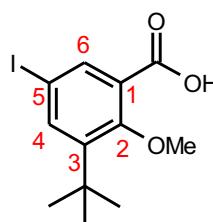
isključivo štampanim slovima

isključivo štampanim slovima

isključivo štampanim slovima

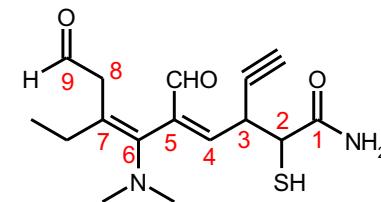
isključivo štampanim slovima

5.

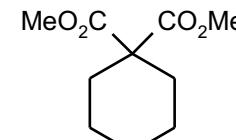
3-(terc-butil)-5-jod-
2-metoksi-benzoeva kiselina

6.

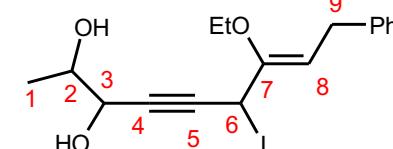
6-(dimetillamino)-7-ethyl-3-ethinil-
5-formil-2-merkapto-9-oxo-non-
4,6-di-en-1-karboksamid

7.

cikloheksan-1,1-
dikarboksilna kiselina
dimetil estar

8.

7-etoksi-6-jod-9-fenil-non-7-en-
4-in-2,3-diol

isključivo štampanim slovima

isključivo štampanim slovima

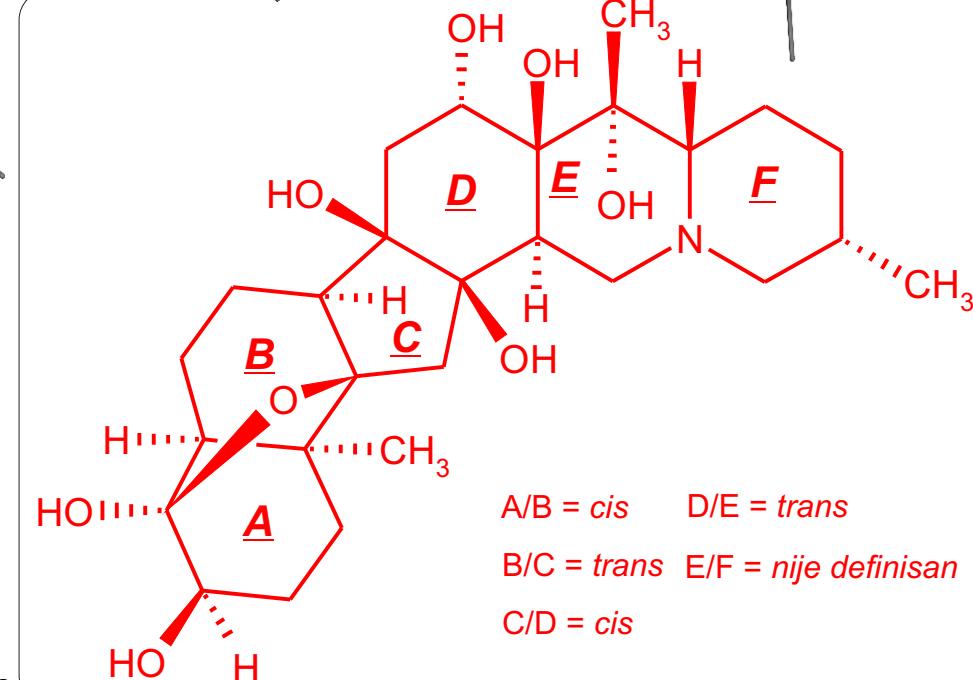
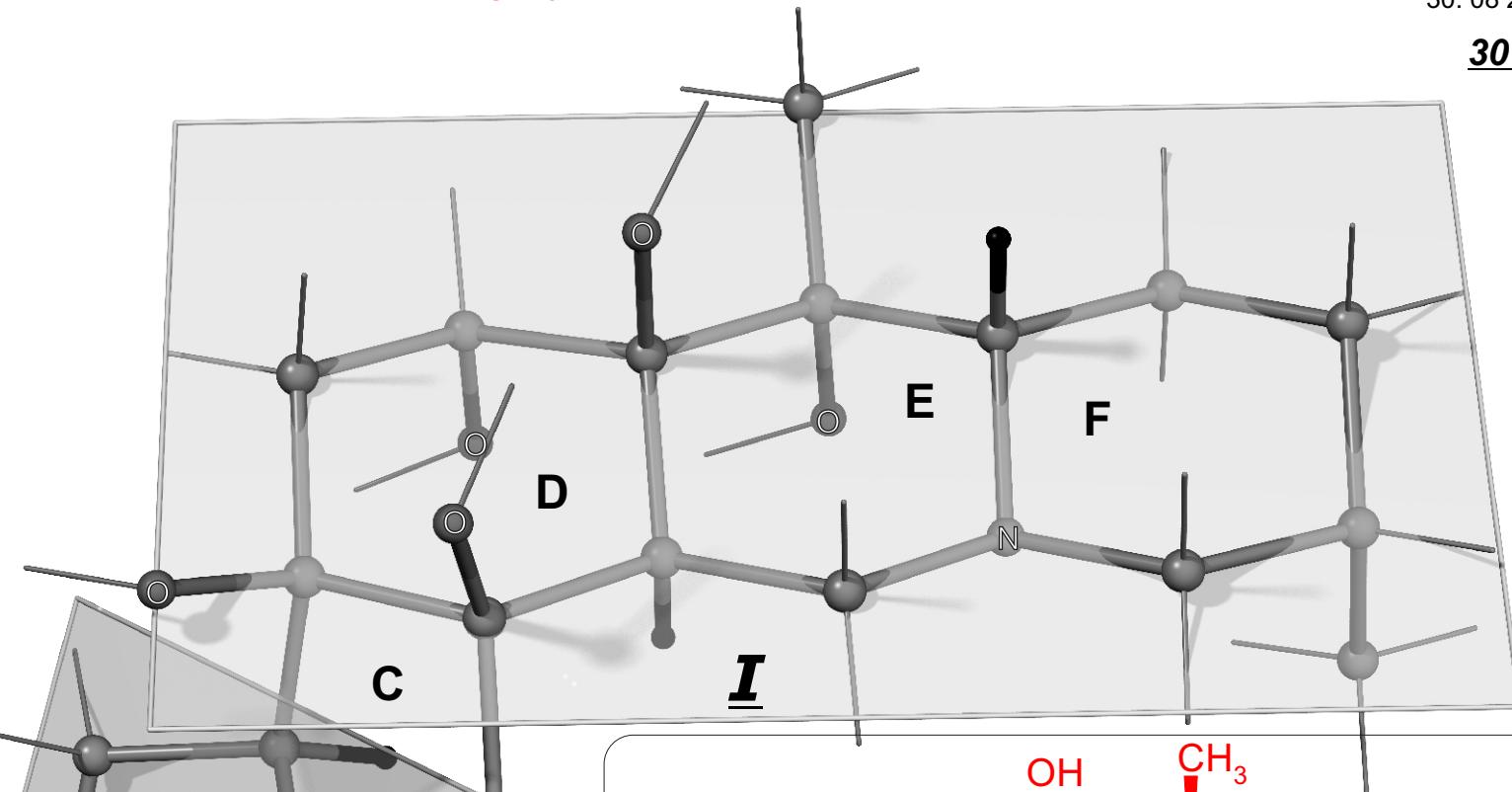
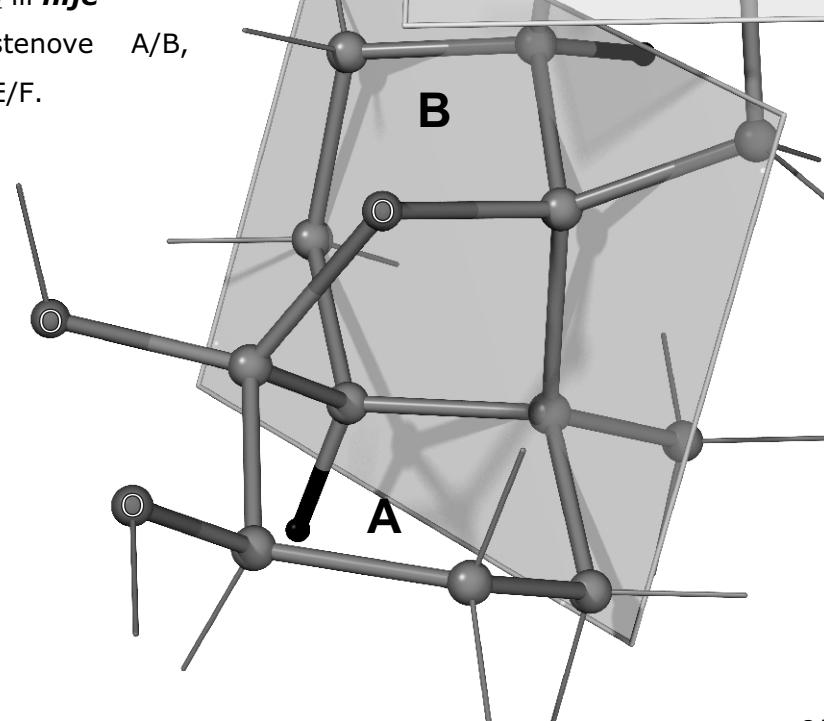
isključivo štampanim slovima

isključivo štampanim slovima

2. Prikazana je "fotografija" 3D modela jedinjenja **I**. Vodonikovi atomi su označeni tankim cilindrima, osim u čvorovima gde su prikazani kao male, crne sfere.

1.1 Nacrtati 2D projekcionu formulu jedinjenja **I** i klinastim vezama označiti tačnu stereochemiju svih supsttuencata različitih od vodonika. Klinastim vezama takođe označiti i stereochemiju svih atoma u čvorovima (na C-atomima koji su zajednički za dva prstena).

1.2 Odrediti relativni stereohemski odnos (**cis**, **trans** ili **nije definisan**) za prstenove A/B, B/C, C/D, D/E I E/F.

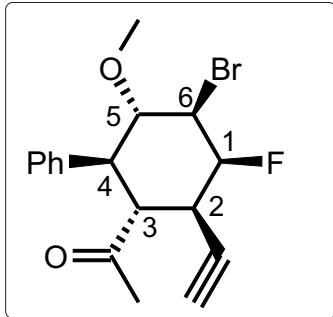

3. Prikazana je klinasta 2D struktura jedinjenja A. Takođe je prikazano 6 **osnovnih konformacionih formula** (I - VI), pri čemu su neke od njih međusobno identične.

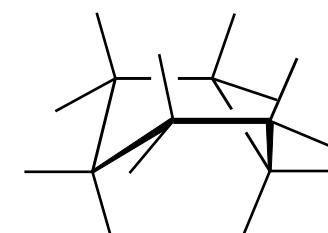
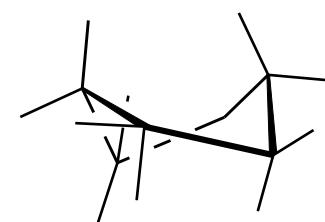
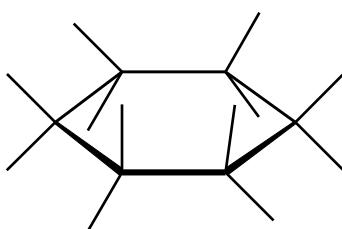
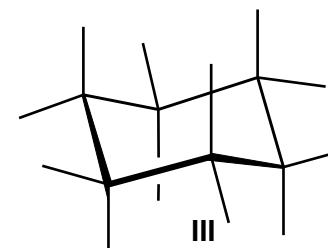
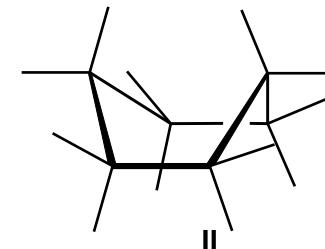
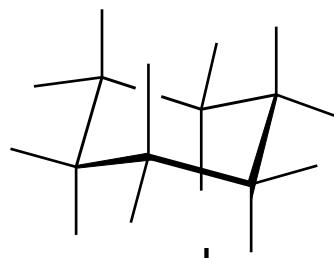
1. Izabratи onu osnovnu konformacionu formulu (**I - VI**) koja je **termodynamički najstabilnija**.
2. Na toj konformacionoj formuli obeležiti sve supstituente različite od vodonika i to u onim položajima koji čine dati konformer **termodynamički najstabilnijim** (najmanje sterne interakcije). Za svaki supstituent različit od vodonika označiti da li je ekvatorijalnan ili aksijalan (**e** odn. **a**).

3. Nacrtati konformacionu formulu kao pod 2. ali sa "flipovanom" tj. prevrnutom konformacijom i obeležiti sve supstituente različite od vodonika. Za svaki supstituent različit od vodonika označiti da li je ekvatorijalnan ili aksijalan (**e** odn. **a**).

Obratiti pažnju da **oba konformera moraju imati istu absolutnu konfiguraciju, tj. predstavljati isti dijastereoizomer i isti enantiomer** (struktura A).

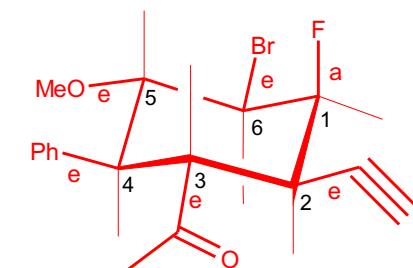
2D struktura jedinjenja A

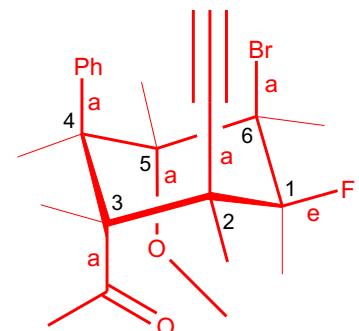
IV

V

VI

naj-stabilnija konformacija (I)

“flipovana”, naj-nestabilnija konformacija (III)

REŠENJE

30. 08 2016.

4. Nacrtati precizne 2D strukturne formule jedinjenja koja odgovaraju tekstuálnom opisu.

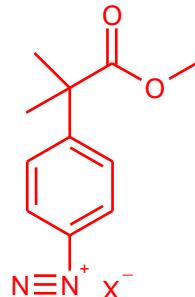
U slučaju jonskih jedinjenja obavezno označiti tačan položaj pozitivne i negativne šarže odn katjon i anjon.

Sve funkcionalne grupe pisati eksplisitno i označiti svaku kovalentnu vezu (jednostruku, dvostruku ili trostruku).

Napomena: U većini slučajeva moguć je veći broj različitih, tačnih odgovora.

**2p svaki,
18 p ukupno**

4.1

ALIFATIČNI ESTAR BEZ ENOLIZABILNIH H-ATOMA, SA AROMATIČNOM DIAZONIJUM GRUPOM (JONSKO JEDINJENJE)

4.2

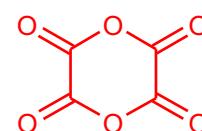
DVA AROMATIČNA PRSTENA KONJUGOVANA PREKO 8π ELEKTRONA

4.3

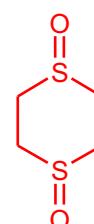
HIPOTETIČNI, POTPUNO SIMETRIČNI CIKLICNI MOLEKUL UGLJENIKA, C_8

4.4

CIKLICKI ANHIDRID ETAN-DI-KISELINE (NESTABILAN)

4.5

CIKLICKI DI-SULFOKSID

4.6

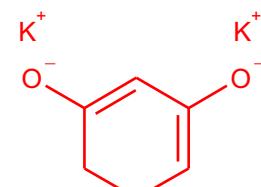
NAJJEDNOSTAVNIJE MOGUĆE KONJUGOVANO TETRA-NITRO JEDINJENJE (NESTABILNO)

4.7

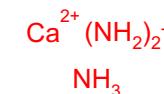
CIJANHIDRIN, HIDRAZON I OKSIM CIKLICKOG TRI-KETONA

4.8

DI-KALIJUMOV ENOLATNI ANJON CIKLICKOG β -DI-KETONA

4.9

KALCIJUM AMID I ODGOVARAJUĆA SLOBODNA "KISELINA"

REŠENJE

30. 08 2016.

5. Nacrtati precizne 2D strukturne formule jedinjenja koja odgovaraju tekstualnom opisu.

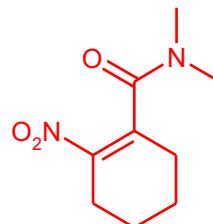
U slučaju jonskih jedinjenja obavezno označiti tačan položaj pozitivne i negativne šarže odn katjon i anjon.

Sve funkcionalne grupe pisati eksplisitno i označiti svaku kovalentnu vezu (jednostruku, dvostruku ili trostruku).

Napomena: U većini slučajeva moguć je veći broj različitih, tačnih odgovora.

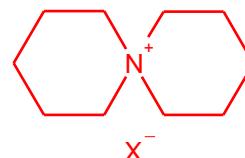
**2p svaki,
18 p ukupno**

5.1

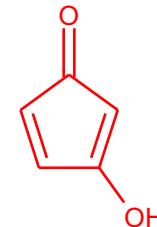
CIKLIČNI TERCIJERNI
KARBOKSAMID KONJUGOVAN
SA NITRO GRUPOM

5.2

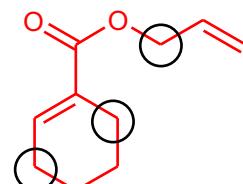
CIKLIČNA KVATERNERNA
AMONIJUMOVA SO **BEZ**
ACIKLIČNIH C-ATOMA

5.3

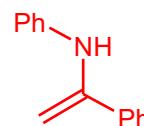
POTPUNO KONJUGOVANI
CIKLIČNI DI-KETON (NE-
AROMATIČNI MOLEKUL)

5.4

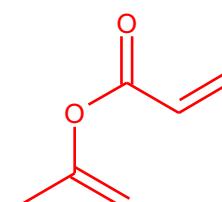
CIKLIČNI ESTAR SA **3**
RAZLIČITA ALILNA POLOŽAJA

5.5

ENAMIN **BEZ** sp^3 C-ATOMA

5.6

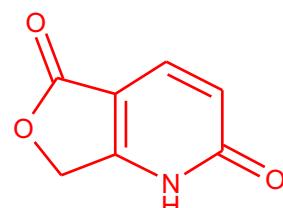
ESTAR KONJUGOVANE KARBOKSILNE
KISELINE I KETONA U ENOLNOM OBLIKU

5.7

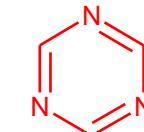
DI-AZID KONJUGOVAN SA
12 π -ELEKTRONA

5.8

LAKTON KONDENZOVAN SA
POTPUNO KONJUGOVANIM
LAKTAMOM

5.9

CIKLIČNI TRI-IMIN
(HETEROROCIKL)

REŠENJE

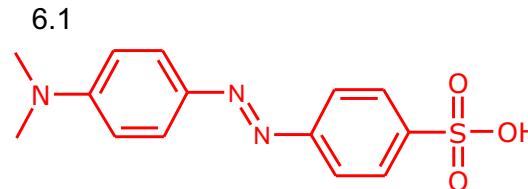
30. 08 2016.

6. Nacrtati precizne 2D strukturne formule jedinjenja koja odgovaraju tekstualnom opisu.

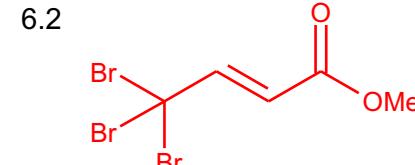
U slučaju jonskih jedinjenja obavezno označiti tačan položaj pozitivne i negativne šarže odn katjon i anjon.

Sve funkcionalne grupe pisati eksplisitno i označiti svaku kovalentnu vezu (jednostruku, dvostruku ili trostruku).

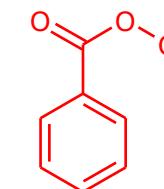
Napomena: U većini slučajeva moguć je veći broj različitih, tačnih odgovora.

AZO BOJA SA TERCIJERNOM
AMINO GRUPOM I
SULFONSKOM GRUPOM

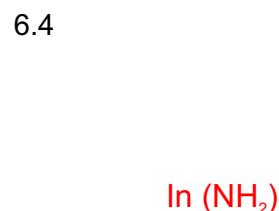

ESTAR GDE SU SVI ALILNI POLOŽAJI
ZAMENJENI HALOGENOM

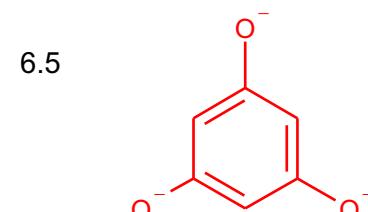

ESTAR AROMATIČNE PER-KISELINE

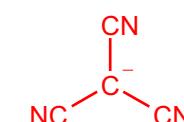
**2p svaki,
18 p ukupno**

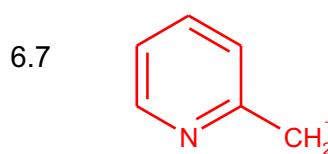
INDIJUM AMID (OZNAČITI
TAČNU STEHIOMETRIJU)

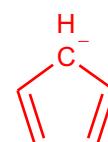
TRI-ENOLATNI ANJON
CIKLIČNOG TRI-KETONA U
ENOLNOM OBLIKU

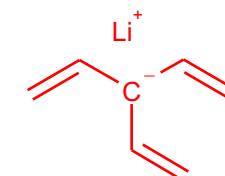
ANJON najjednostavnijeg
SIMETRIČNOG TRI-NITRILA

SUPSTITUISANI PIRIDIN SA
KARBANJONOM U BENZILNOM
POLOŽAJU

ANJON CIKLOPENTA-DI-ENA

TRI-ALILNO ORGANO-LITIJUMOVO
JEDINJENJE

REŠENJE

30. 08 2016.

7. Nacrtati precizne 2D strukturne formule jedinjenja koja odgovaraju tekstualnom opisu.

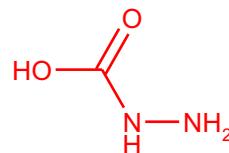
U slučaju jonskih jedinjenja obavezno označiti tačan položaj pozitivne i negativne šarže odn katjon i anjon.

Sve funkcionalne grupe pisati eksplisitno i označiti svaku kovalentnu vezu (jednostruku, dvostruku ili trostruku).

Napomena: U većini slučajeva moguć je veći broj različitih, tačnih odgovora.

**2p svaki,
18 p ukupno**

7.1

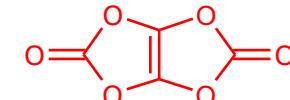
N-KARBOKSI HIDRAZIN

7.2

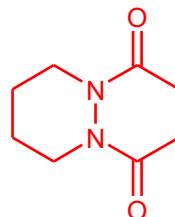
AROMATIČNI IMIN α -AMINO-KISELINE

7.3

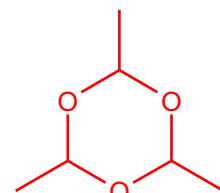
BI-CIKLIČNI DIKARBONAT SA DVOSTRUKOM VEZOM

7.4

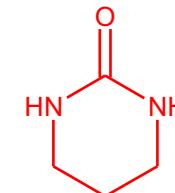
N,N-DI-ACILOVANI CIKLIČNI HIDRAZIN

7.5

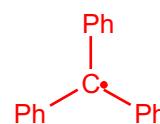
SIMETRIČNI CIKLIČNI TRIMER ETANALA
(ACETALNA STRUKTURA)

7.6

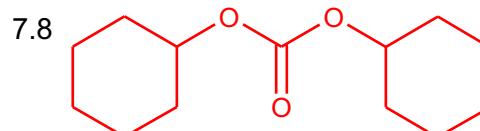
CIKLIČNI DI-AMID UGLJENE KISELINE

7.7

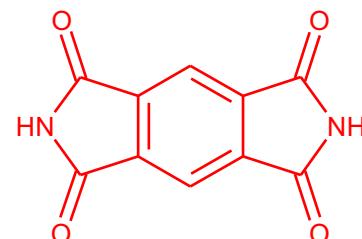
TRI-BENZILNI RADIKAL

7.8

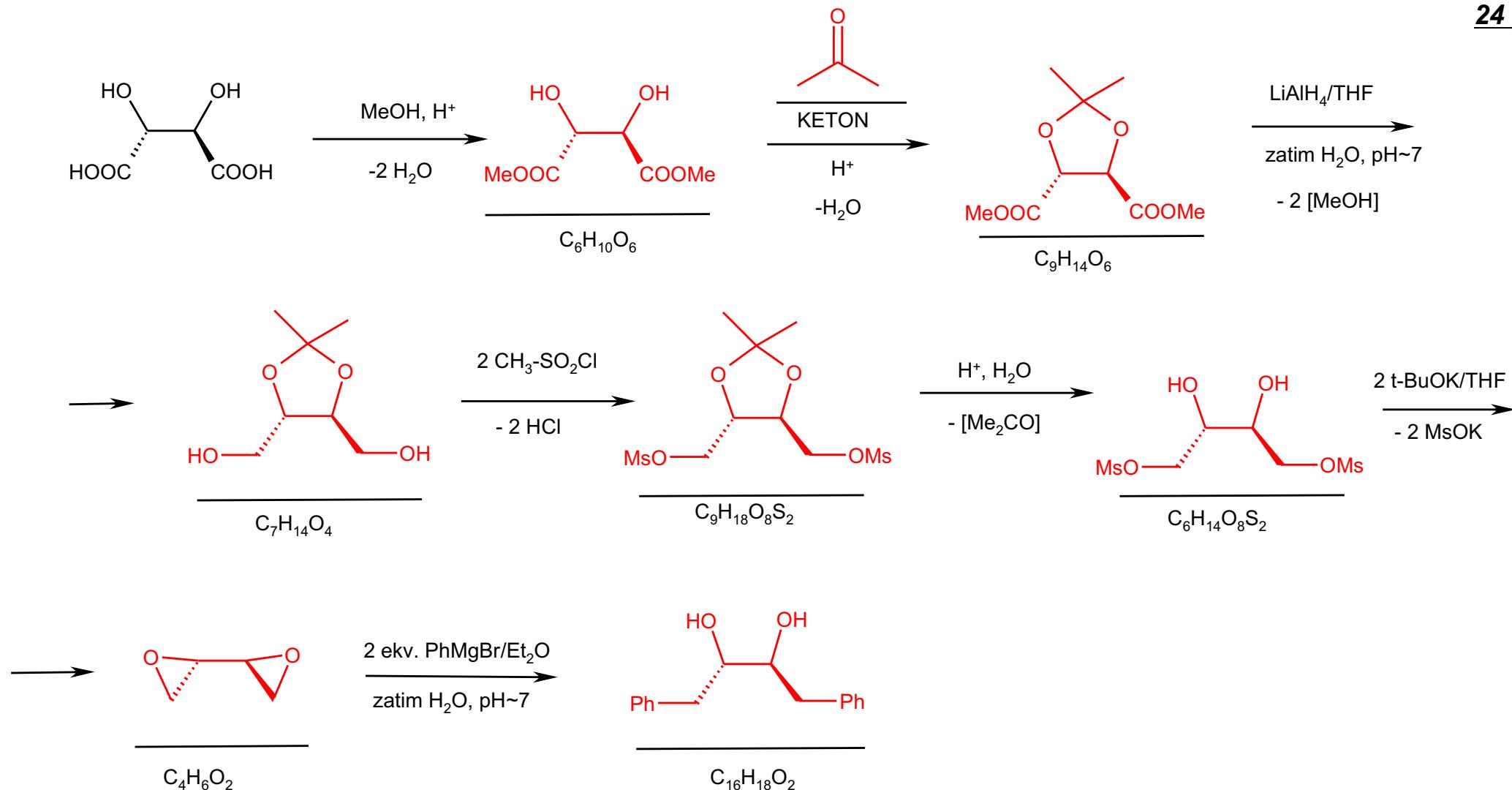
KARBONAT CIKLOHEKSANOLA

7.9

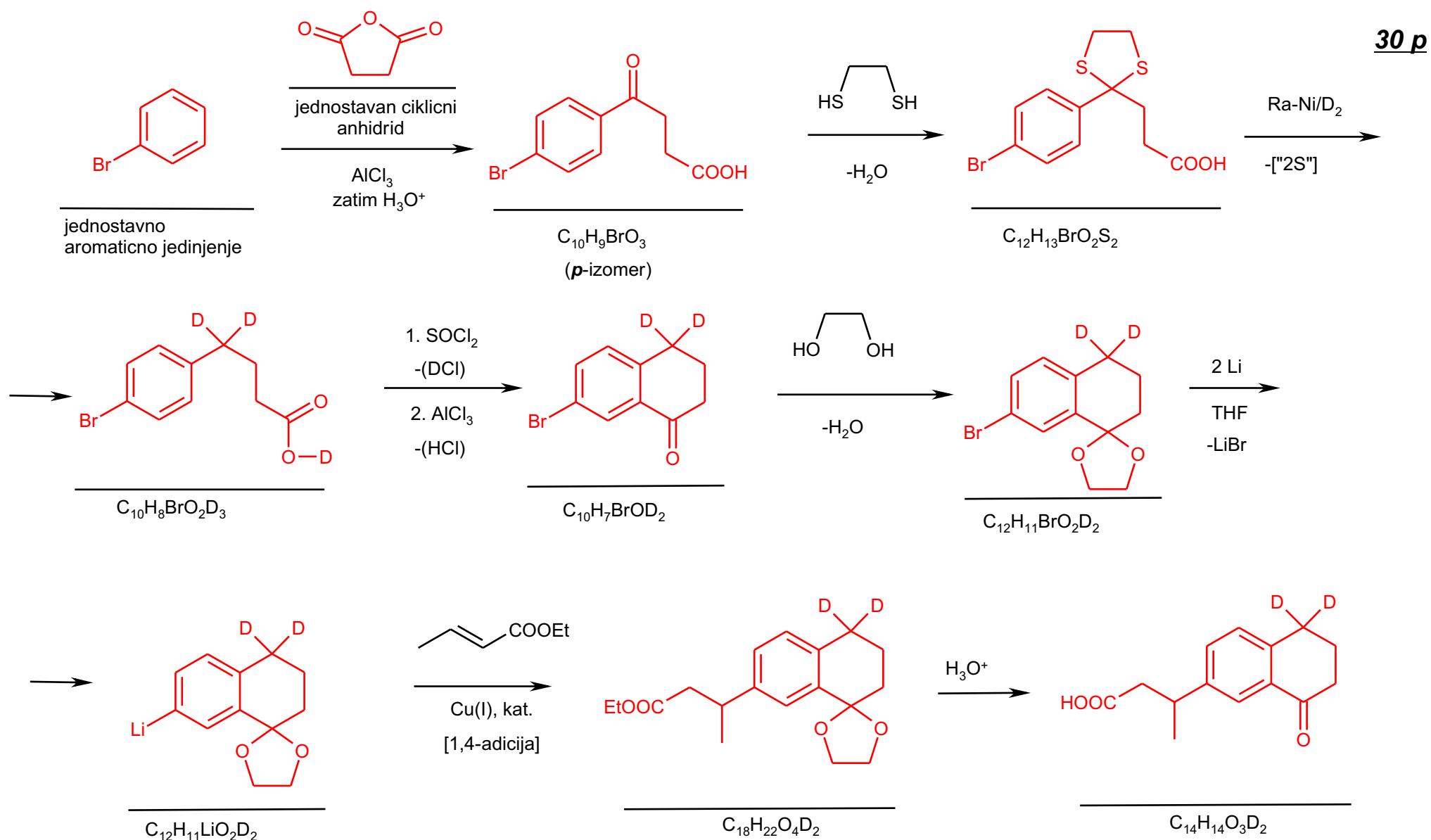

DI-IMID AROMATIČNE TETRA-KISELINE

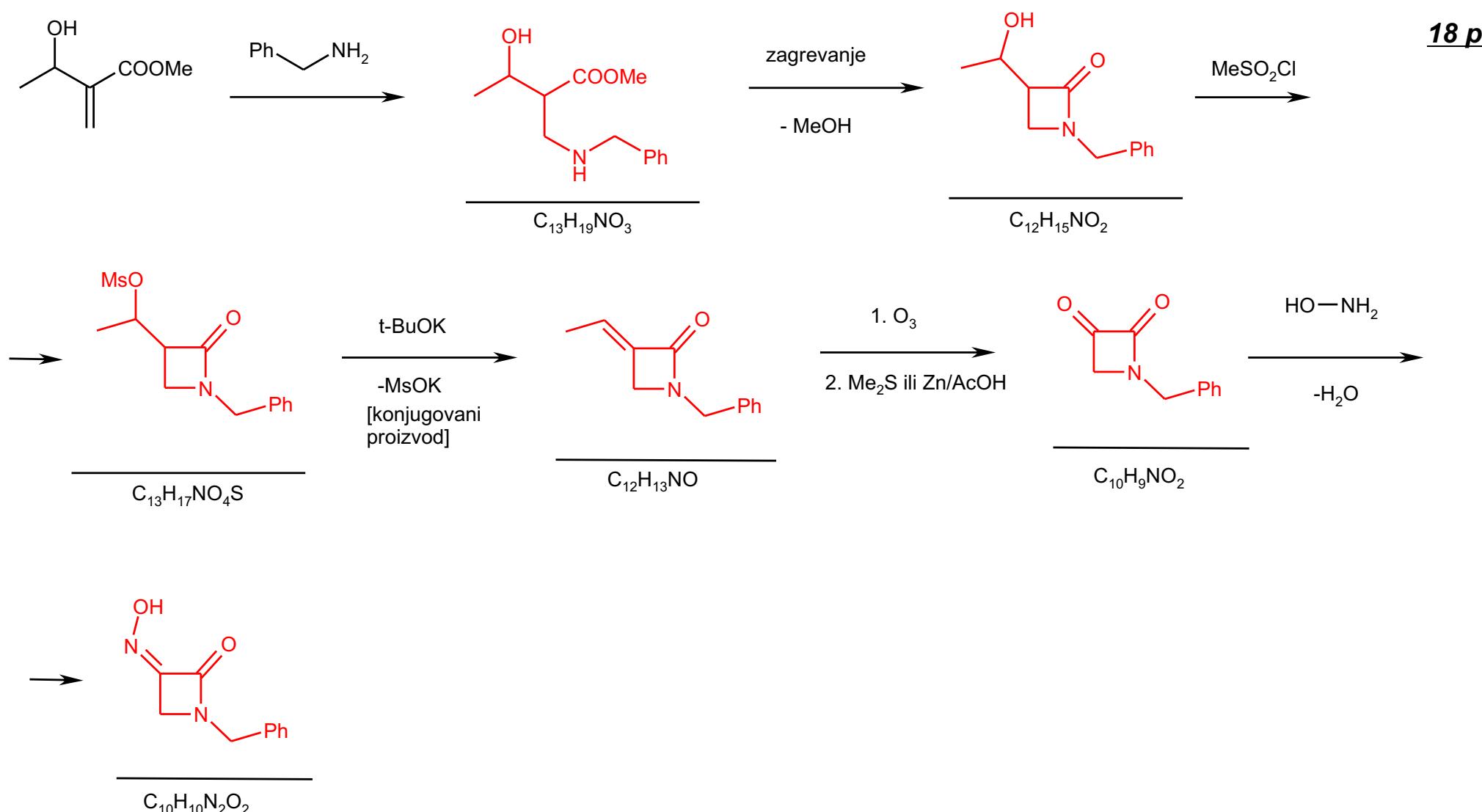
8. Prikazati sintezu krajnjeg jedinjenja $C_{16}H_{18}O_2$, kao i svih intermedijera.

24 p

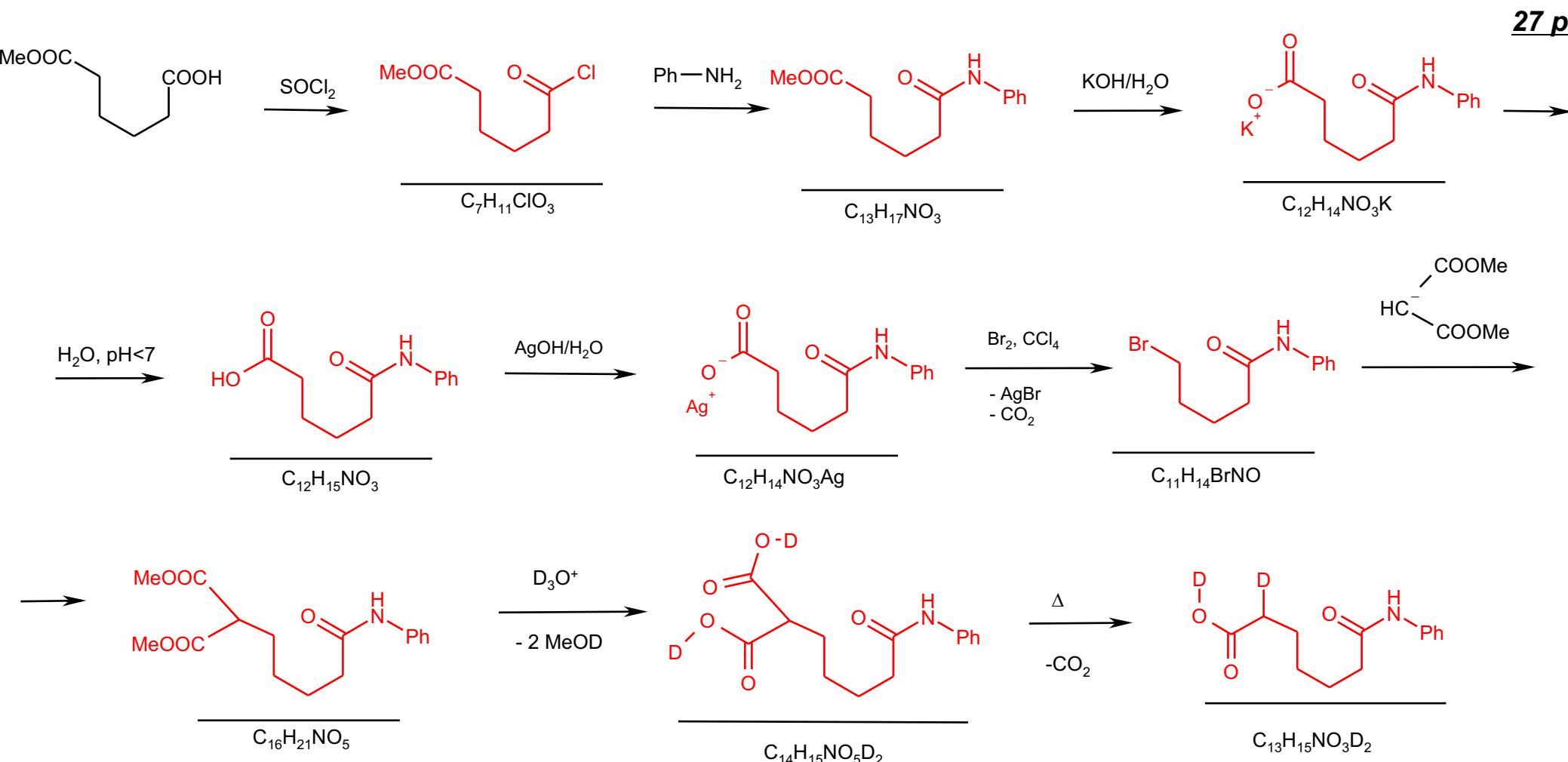
9. Prikazati sintezu krajnjeg jedinjenja $C_{14}H_{14}O_3D_2$, kao i svih intermedijera. U svim strukturama obeležiti položaj D atoma.

10. Prikazati sintezu krajnjeg jedinjenja $C_{10}H_{10}N_2O_2$, kao i svih intermedijera.

11. Prikazati sintezu krajnjeg jedinjenja $C_{13}H_{15}NO_3D_2$, kao i svih intermedijera. U svim strukturama obeležiti položaj D atoma.

12. Prikazati sintezu krajnjeg jedinjenja $C_{10}H_{15}O_3D_7$, kao i svih intermedijera. U svim strukturama obeležiti položaj D atoma.

